

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 19.01.2021г.

Конституционният съд в състав: председател - Борис Велчев, членове: Георги Ангелов, Анастас Анастасов, Гроздан Илиев, Мариана Карагьозова-Финкова, Константин Пенчев, Филип Димитров, Таня Райковска, Надежда Джелепова, Павлина Панова, Атанас Семов, Красимир Влахов при участието на секретар-протоколиста Десислава Пенкова разгледа в закрито заседание на 19.01.2021г. конституционно дело № 14/2020г., докладвано от съдията Мариана Карагьозова - Финкова.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията във фазата по допустимост на искането по смисъла на чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС).

Делото е образувано на 14.12.2020 г. по искане на тричленен състав на Върховния административен съд (ВАС) за установяване на противоконституционност на чл.12, ал.7 от Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр.77 от 9 август 2002г., последно изм., ДВ, бр.98 от 27 ноември 2018г.) (ЗБР).

По смисъла на чл. 12, ал.1 - 6 ЗБР обявяването на всяка защитена зона (включена в списъка по чл. 10. ал. 4 от същия закон) става със заповед на министъра на околната среда и водите, издавана по предписания в тази законова разпоредба ред, като окончателното решение е на министъра (ал.6 на чл.12). Наред с другото, посочено в ал.2 на същия чл.12, заповедта на министъра включва и „забрани или ограничения на дейности, противоречащи на целите за опазване на защитената зона“. Оспорената пред Конституционния съд разпоредба на ал.7, чл.12 ЗБР (изм., ДВ, бр. 88 от 2005 г.) изрично предвижда, че заповедта на министъра на околната среда и водите е „окончателна и не подлежи на обжалване.“

Тричленният състав на ВАС поддържа, че „нормативната уредба в чл.12, ал.7 от Закона за биологичното разнообразие противоречи на разпоредбите на чл.17, ал.1 и ал.3 от Конституцията, гарантиращи защита и неприкосновеност на частната собственост.“ Подчертава се, че със заповедта на министъра на околната среда и водите, предмет на административно дело № 1134/2018 г. по описа на ВАС, с която

се обявява една конкретна защитена зона, като въвежда забрани и ограничения („имащи абсолютен характер“ според съдиите) по отношение на имотите попадащи в тази зона, се засяга съществено правото на частна собственост на нейните адресати. Посочва се, че ограниченията в тази заповед „на практика изпразват от съдържание правото на собственост.“ Вносителят твърди и противоречие с чл.120, ал.2 от Основния закон, тъй като същата законова разпоредба на чл.12, ал.7 ЗБР лишава собствениците от съдебен контрол върху административен акт, който засяга техни права и интереси („пряко и непосредствено, предвид обстоятелството, че наложените ограничителни мерки произтичат от самата заповед“). В искането са изложени съображения и приведени доводи в подкрепа на твърдяната противоконституционност на чл.12, ал.7 ЗБР.

Конституционният съд, за да се произнесе по допустимостта на искането, съобрази следното:

Искането е направено от субект, който е оправомощен да сезира Конституционния съд, съгласно чл. 150, ал. 2 от Конституцията и има за предмет законова разпоредба, приложима по конкретно административно дело - № 1134/2018 г. по описа на ВАС. Тричленният състав на ВАС е спрял производството по същото с Определение № 1536/10.12.2020 г., тъй като е „установил несъответствие на разпоредбата на чл.12, ал.7 от ЗБР с чл.17, ал.1 и ал.3, и чл.120, ал.2 от Конституцията.“

Искането има за предмет установяване на противоконституционност на действащи законови разпоредби, което е правомощие на Конституционния съд по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Основния закон.

По искане за установяване на противоконституционност на чл. 12, ал.7 ЗБР Конституционният съд не се е произнасял с решение или определение за недопустимост, поради което не е налице отрицателната процесуална предпоставка по чл. 21, ал. 6 ЗКС, която да изключва неговата допустимост.

Искането е съобразено с изискуемите по чл. 17, ал. 1 и 2 от Закона за Конституционен съд и чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС) форма и реквизити.

Предвид изложеното, Конституционният съд намира, че искането следва да бъде

допуснато за разглеждане по същество.

Съдът приема, че като заинтересовани институции, на основание чл. 20а, ал. 1 ПОДКС, следва да конституира: президента на Република България, Народното събрание, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, Върховния касационен съд, главния прокурор на Република България, омбудсмана на Република България и Висшия адвокатски съвет.

На основание чл. 20а, ал.2 ПОДКС следва да бъдат отправени покани да предложат становища по предмета на делото до следните неправителствени, съсловни, синдикални и други организации: Асоциация на българските административни съдии, Национално сдружение на общините в Република България,

Съюз на архитектите в България, Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания към БАН, Българска фондация Биоразнообразие, Сдружение с нестопанска цел „Зелени Балкани“, Асоциация на парковете в България, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма България, Екологично сдружение „За Земята“, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, Българско дружество за защита на птиците и Национална асоциация „Българско черноморие“.

На основание чл. 20а, ал. 3 ПОДКС следва да бъдат поканени да дадат писмено правно мнение по предмета на делото следните изтъкнати специалисти от науката и практиката: проф. д.ю.н. Георги Пенчев, проф. д.ю.н. Цветан Сивков, проф. д-р Венцислав Стоянов, проф. д-р Дарина Зиновиева, проф. д-р Димитър Костов, проф. д-р Дончо Хрусанов, проф. д-р Емилия Панайотова, проф. д-р Павел Сарафов, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Снежана Начева, проф. д-р Христина Балабанова, доц. д-р Мартин Белов, доц. д-р Наталия Киселова и доц. д-р Златимир Орсов.

Водим от горното и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията и чл. 19, ал. 1 ЗКС, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на тричленен състав на Върховния административен съд за установяване на противоконституционност на чл.12, ал.7 от Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр.77 от 9 август 2002г., последно изм., ДВ, бр.98 от 27 ноември 2018г.).

Конституира като заинтересовани институции по делото: президента на Република България, Народното събрание, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, Върховния касационен съд, главния прокурор на Република България, омбудсмана на Република България и Висшия адвокатски съвет, на които да се изпратят преписи от искането и от определението, като им се дава възможност в 30-дневен срок да представят писмени становища по предмета на делото.

Отправя покана да предложат становище в същия срок до: Асоциация на българските административни съдии, Национално сдружение на общините в Република България, Съюз на архитектите в България, Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания към БАН, Българска фондация Биоразнообразие, Сдружение с нестопанска цел „Зелени Балкани“, Асоциация на парковете в България, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма България, Екологично сдружение „За Земята“, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, Българско дружество за защита на птиците и Национална асоциация „Българско черноморие“, като им се предоставят преписи от искането и от настоящото определение.

Отправя покана до: проф. д.ю.н. Георги Пенчев, проф. д.ю.н. Цветан Сивков, проф. д-р Венцислав Стоянов, проф. д-р Дарина Зиновиева, проф. д-р Димитър Костов, проф. д-р Дончо Хрусанов, проф. д-р Емилия Панайотова, проф. д-р Павел Сарафов, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Снежана Начева, проф. д-р Христина Балабанова, доц. д-р Мартин Белов, доц. д-р Наталия Киселова и доц. д-р Златимир Орсов да дадат писмено правно мнение по предмета на делото в указания по-горе срок, като им се изпратят преписи от направеното искане и от настоящото определение.

Препис от определението да се изпрати на вносителя на искането, който в същия срок може да изложи допълнителни съображения.

Председател:

Борис Велчев